

RAHAPESU TÕKESTAMISE PRAKTIINE JUHIS

Juhis on ettenähtud kindlustusmaakleri töötajale igapäevaseks kasutamiseks kliendi, tegeliku kasusaaja, riikliku taustaga isiku ja ebatavaliste asjaolude kontrollimisel.

1. Millal rahapesu tõkestamise kontroll teha

1. Enne uue kliendiga töö alustamist.
2. Enne kindlustuslepingu vahendamist, kui kliendi andmed ei ole varem kontrollitud.
3. Kui klient on juriidiline isik ja tuleb tuvastada tegelik kasusaaja.
4. Kui makse tegija või hüvitise saaja erineb kindlustusvõtjast.
5. Kui kliendi andmed, esindaja, tegelik kasusaaja või makseandmed muutuvad.
6. Kui tekib kahtlus, et tehing ei ole kliendi tavapärase tegevusega kooskõlas.
7. Aktiivsete klientide puhul vähemalt üks kord aastas koos sanktsiooni- ja riikliku taustaga isiku kontrolliga.

2. Keda kontrollida

1. Erasikust klienti.
2. Äriühingust klienti.
3. Äriühingu juhatuse liikmeid ja esindajaid.
4. Äriühingu tegelikke kasusaajaid.
5. Kindlustusvõtjat, kindlustatut ja soodustatud isikut.
6. Hüvitise saajat, kui ta erineb kindlustusvõtjast.
7. Makse tegijat, kui ta erineb kliendist.
8. Isikut, kelle roll või seos tehinguga ei ole töötajale arusaadav.

3. Mida tuleb kliendi kohta välja selgitada

1. Kes on klient ja kes teda esindab.
2. Mis on kliendi kindlustushuvi ja teenuse eesmärk.
3. Kes on juriidilise isiku tegelik kasusaaja.
4. Kes tasub kindlustusmakse.
5. Kes võib saada kindlustushüvitise.
6. Kas kliendil, tegelikul kasusaajal või esindajal on PEP-staatus.
7. Kas kliendil või tehingul on seos kõrgema riskiga riigi või ebatavalise maksega.

4. Tegelik kasusaaja kontroll

1. Äriühingu puhul kontrolli tegeliku kasusaaja andmeid äriregistrist või kliendi esitatud dokumentidest.
2. Kui tegelik kasusaaja ei ole selge, küsi kliendilt täiendavat selgitust või dokumenti.
3. Ära alusta või jätkka kliendisuhet, kui klient keeldub tegelikku kasusaajat avaldamast.
4. Märgi kontrolli tulemus klienditoimikusse või rahapesu kontrolli registrisse.

5. Riikliku taustaga isiku kontroll

1. Riikliku taustaga isiku ehk riikliku taustaga isik on isik, kes täidab või on täitnud olulist avalikku ülesannet.
2. Riikliku taustaga isiku kontroll hõlmab ka riikliku taustaga isiku pereliikmeid ja lähedasi kaastöötajaid.
3. Kontrolli riikliku taustaga isiku staatust Dilisense'i või muu kasutatava kontrolliallika kaudu.
4. Võimalik riikliku taustaga isiku vaste edasta vastutavale isikule.
5. Riikliku taustaga isiku staatus ei tähenda automaatset keeldu, kuid nõuab tugevdatud kontrolli ja otsuse dokumenteerimist.

6. Millal tuleb kohaldada tugevdatud kontrolli

1. Klient, esindaja või tegelik kasusaaja on riikliku taustaga isik.
2. Klient ei anna piisavaid või järjepidevaid andmeid.
3. Tegelik kasusaaja ei ole selge.
4. Makse tegija või hüvitise saaja erineb kliendist ilma selge põhjuseta.
5. Kliendil, maksel või kindlustushuvil on seos kõrgema riskiga riigiga.
6. Tehing on kliendi tavapärase tegevusega võrreldes ebatavaline.
7. Töötajal tekib kahtlus rahapesu, terrorismi rahastamise või sanktsioonidest kõrvalehoidmise osas.

7. Mida tugevdatud kontroll tähendab

1. Küsi kliendilt täiendavaid andmeid või dokumente.
2. Selgita välja raha, vara või kindlustushuvi päritolu, kui see on riski tõttu vajalik.
3. Kontrolli, kas kliendi selgitused on loogilised ja dokumentidega kooskõlas.
4. Edasta juhtum vastutavale isikule.
5. Alusta või jätkka kliendisuhet ainult vastutava isiku või juhatuse nõusolekul.
6. Dokumenteeeri tehtud kontroll ja otsus.
8. Vastutava isiku otsus.
9. Tõendi asukoht: klienditoimikus.

10. Tõendi salvestamine

1. Salvesta kontrolli kohta ekraanipilt, PDF või kliendi esitatud dokument.
2. Faili nimes kasuta kuupäeva ja kontrollitud isiku nime.
3. Näide: 2026-07-23_AML_kontroll_Mari_Maasikas.pdf.
4. Salvesta tõend klienditoimikusse.

11. Vastutava isiku tegevus

1. Hindab, kas kliendisuhtega kaasneb kõrgem rahapesu või terrorismi rahastamise risk.
2. Otsustab, kas kliendisuhet võib alustada või jätkata.
3. Määrab vajaduse korral tugevdatud kontrolli meetmed.
4. Dokumenteerib otsuse registris või klienditoimikus.
5. Kahtluse korral otsustab, kas tuleb esitada teade Rahapesu Andmebüroole.